

2015/2129(INI)

4.7.2017

СТАНОВИЩЕ

на комисията по култура и образование

на вниманието на комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи

относно прилагането на Директива 2011/93/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно борбата със сексуалното насилие и със сексуалната експлоатация на деца, както и с детската порнография
(2015/2129(INI))

Докладчик по становище: Сабине Ферхайен

PA_NonLeg

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Комисията по култура и образование приканва водещата комисия по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи да включи в предложението за резолюция, което ще приеме, следните предложения:

1. припомня, че борбата със сексуалното насилие над деца и ненавършили пълнолетие лица и с детската порнография следва да бъде приоритет за държавите членки и като такава изисква всеобхватен и мултидисциплинарен подход на нулева толерантност; поради това заявява настоятелно, че мерки като повишаването на обществената осведоменост, кампаниите за превенция, обучението и образованието за органите, родителите, учителите, децата и ненавършилите пълнолетие лица, по-специално в сътрудничество с асоциациите на родителите, които работят в областта на защитата на деца и ненавършили пълнолетие лица, както и със съответните организации на гражданското общество, са от също толкова основно значение за борбата срещу тези престъпления, колкото и помощта за жертвите и техните семейства, разследването на престъпленията, премахването на материали, съдържащи сексуално насилие над деца, и наказателното преследване на извършителите;
2. отбелязва докладите на Комисията относно прилагането на Директива 2011/93/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно борбата със сексуалното насилие и със сексуалната експлоатация на деца, както и с детската порнография¹, и изразява съгласието си, че въпреки развитието в последно време все още има възможности за подобрене, докато директивата реализира своя пълен потенциал във всички държави членки; отново заявява, че висшите интереси на детето трябва да бъдат първостепенното съображение при прилагането на директивата; настоятелно призовава Комисията да подпомогне държавите членки при постигането на правилно и пълно транспониране и прилагане на директивата в целия ЕС, така че децата да могат да се възползват от нейната пълна добавена стойност;
3. призовава Комисията и държавите членки да дадат приоритет на предотвратяването на сексуалното насилие и сексуалната експлоатация на деца, както и да засилят своето сътрудничество с образователните институции и институциите за обучение, бюрата за помощ при сексуално насилие, международните и неправителствените организации, организациите на гражданското общество и частната промишленост с цел създаване на ефективни и новаторски политики за превенция, включително разработване на материали за преподаване и обучение по отношение на този въпрос;
4. отбелязва със загриженост, че основните предизвикателства за държавите членки при прилагането на Директива 2011/93 са свързани с разпоредбите относно превантивните мерки, мерките за намеса и помощ, както и подкрепата и защитата на децата жертви; насърчава Комисията в своя доклад за изпълнението да предостави информация относно най-добрите практики във връзка с действителните мерки, приети в различните държави членки, и тяхното въздействие в борбата срещу сексуалното насилие и сексуалната експлоатация на деца и изображенията на

¹ ОВ L 335, 17.12.2011 г., стр. 1.

насилие над деца;

5. съобщава, че сексуалното насилие и сексуалната експлоатация на деца онлайн и офлайн, включително материали с насилие над деца, продължават да предизвикват сериозна загриженост и представляват сериозно престъпление, както и нарушение на основните права на жертвите; подчертава, че тези престъпления причиняват както краткосрочни, така и дългосрочни-физически, психически и социални вреди на децата, с постоянен риск от повторно превръщане в жертва и стигматизация на жертвите чрез онлайн средата;
6. настоятелно заявява, че е спешно необходим всеобхватен политически отговор срещу новите форми на сексуална експлоатация и сексуално насилие над деца в интернет, като например явленията „киберхищничество“, сексуално изнудване, търговски уеб стрийминг, порнография с цел отмъщение, воайорство и онлайн сприятеляване с цел сексуална злоупотреба, който да включва подпомагане на усилията и ресурсите, използвани за идентифициране на жертвите, и услуги, ориентирани към жертвите; препоръчва на Комисията да извърши във връзка с това допълнителна оценка дали целите на Директива 2011/93 са постигнати по ефективен начин и дали директивата предвижда съответните действия в отговор на новите цифрови и технологични предизвикателства и заплахи;
7. настоятелно призовава държавите членки, които все още не са приложили членове 22, 23, 24 и членове 18, 19 и 20 от директивата, да го направят незабавно и по-специално да приемат превантивни мерки, отнасящи се до системното обучение на служителите, за които има вероятност да осъществяват контакт с деца и ненавършили пълнолетие лица;
8. приканва държавите членки да приложат разпоредби относно мерките за помощ, подкрепа и защита за децата и ненавършилите пълнолетие лица жертви на сексуални престъпления (членове 18, 19 и 20) и да увеличат усилията си по отношение на своевременното идентифициране на жертвите и предоставянето на психологическа подкрепа на жертвите; призовава държавите членки, като вземат предвид най-добрите интереси на детето, да гарантират, че децата жертви на сексуални престъпления се считат за особено уязвими жертви съгласно Директивата за правата на жертвите¹ посредством приемането на специални мерки за помощ и защита, като например възможността да свидетелстват, без да се изисква да дават показания в рамките на публично изслушване, и възможността да бъдат подпомагани само от хора, които са специално обучени за тази цел;
9. призовава държавите членки, в съответствие с член 23, да предоставят подходящо обучение и да изградят компетентности, за да се справят с новите заплахи в онлайн средата и широко разпространената употреба на и достъп до мобилни технологии и интернет, по-специално в съдебната система и полицейските звена, които да ги подпомагат в надлежното разследване и преследването на извършителите, както и в предоставянето на помощ на жертвите;

¹ Директива 2012/29/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. за установяване на минимални стандарти за правата, подкрепата и защитата на жертвите на престъпления и за замяна на Рамково решение 2001/220/ПВР на Съвета (ОВ L 315, 14.11.2012 г., стр. 57).

10. отново заявява, че са необходими достатъчно средства, човешки ресурси и правомощия и инструменти в областта на разследването, включително разработването на високотехнологични способности, за да се предотврати незаконното онлайн съдържание, да се осигури по-добра и по-бърза идентификация на жертвите и извършителите и да се отговори на новите явления и разширяващите се тенденции онлайн, включително нови модели на разпространение и транзакция за материали, съдържащи насилие над деца;
11. призовава Комисията да насърчава и да подпомага обмена на добри практики и опит в държавите членки; подчертава, че доброволните инициативи от страна на съответните заинтересовани лица могат да предоставят полезна подкрепа за борбата срещу такива престъпления, но не могат да заменят ефективните законодателни разпоредби;
12. изразява съгласие, че материалите, каналите и кампаниите за повишаване на осведомеността на деца и възрастни, особено родители и лица, които имат контакт с децата, трябва да бъдат насърчавани на най-ниското равнище, с цел да им се помогне да разберат и предотвратят онлайн рисковете, да осигурят безопасна онлайн среда и да насърчават положителен онлайн опит за децата;
13. подчертава, че превантивните мерки следва да обхващат по-специално аспекти, свързани с технологията, с оглед да се гарантира по-сигурен интернет и цифрова грамотност; поради това насърчава държавите членки да обмислят възможността за включването на инициативи за обучение и образование в своите програми и учебни планове по съобразен с възрастта начин с цел насърчаване на медийна грамотност и безопасност в интернет, както и обучение от ранна възраст на децата и ненавършилите пълнолетие лица относно превенцията на сексуалното насилие, включително как да разпознават и да се предпазват от опасността, която могат да представляват онлайн материалите, както и как да откриват признаци на неподходящо поведение и да докладват за тях; освен това призовава държавите членки да приемат разпоредби, отнасящи се до прилагане на строги технически мерки, като например подходящи за съответната възраст настройки за неприкосновеност на личния живот, криптиране и родителския контрол като вариант по подразбиране, за да се осигури максимална защита на децата и ненавършилите пълнолетие лица;
14. подчертава, че като се има предвид бързо променящият се характер на киберпрестъпността и скоростта, с която се развиват технологиите, съществува необходимост от подход на постоянно адаптиране към научните изследвания и разработване на механизми и усъвършенствани техники, включително разработване на софтуер, които да позволят ранното откриване, блокиране и премахване на незаконно съдържание, като например съдържание със сексуално насилие над деца онлайн; поради това призовава държавите членки да засилят своите действия и постоянно да адаптират своите планове за предотвратяване на сексуалното насилие над деца и политиките за борба със сексуалното насилие над деца и със сексуалната експлоатация на деца, както и с детската порнография онлайн, и призовава Комисията да подкрепи усилията им;
15. призовава Комисията да продължи да наблюдава внимателно мерките за

транспониране, приети от държавите членки, и да стартира своевременно производство за установяване на нарушение, ако тези мерки не са в съответствие с директивата;

16. подчертава ролята на родителите в предотвратяването на сексуалната експлоатация на деца и ненавършили пълнолетие лица чрез определяне на насоки, наблюдение на използването на интернет и социални медии от децата и ненавършилите пълнолетие лица, както и информирането на децата и ненавършилите пълнолетие лица относно опасностите, свързани с детската порнография;
17. насърчава Комисията и държавите членки да улеснят достъпа до публични средства за НПО за извършването на превенция и образователни дейности по отношение на сексуалната експлоатация на деца и ненавършили пълнолетие лица онлайн и детската порнография, и да засилят общественото внимание на този въпрос;
18. припомня, че сексуалната експлоатация на деца и ненавършили пълнолетие лица онлайн е постоянно развиващо се и плашещо явление с дългосрочни и повтарящи се последици за своите жертви, което се развива успоредно с промените в областта на технологиите, и че според Международната асоциация на горещите линии в интернет (INHOPE) средната възраст на жертвите на материали, съдържащи сексуално насилие над деца, постоянно намалява; подчертава, че мрежите „peer-to-peer“ и мрежите „Deep Web“ и „Даркнет“ предоставят висока степен на анонимност за извършителите на престъпленията и поради това се използват за обмен на материали, съдържащи сексуално насилие над деца;
19. насърчава медиите и рекламните сектори да защитят достойнството и невинността на децата и ненавършилите пълнолетие лица в своите продукции чрез съвместни регулаторни механизми, кодекси за поведение и други доброволни действия;
20. препоръчва черните списъци на уебсайтове, съдържащи детска порнография, изготвени от съответните национални органи и предадени на доставчиците на интернет услуги посредством сигурни канали с цел премахване на незаконно съдържание, да се основават на ясни и прозрачни критерии, осигуряващи подходящо равнище на правна сигурност и спазване на настоящата директива, както и на Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи и на Хартата на основните права на Европейския съюз; подчертава, че тъй като това е глобален въпрос, който надхвърля националните граници, е необходимо тези черни списъци на уебсайтове да се споделят сред държавите членки посредством засилено сътрудничество с Интерпол, Европол и неговия Европейски център за борба с киберпрестъпността, както и с трети държави; препоръчва тези списъци да бъдат също така целенасочени и редовно актуализирани;
21. насърчава държавите членки да гарантират, че осъдените извършители на престъпления подлежат на оценка за опасността и риска от рецидивизъм, които поражда, в съответствие с член 24, параграф 4; подкрепя държавите членки да обменят редовно информация за такива оценки и криминални досиета относно извършители на сексуални престъпления срещу деца между правоприлагащите органи, за да не могат извършителите на сексуални престъпления да се придвижат незабелязани от една държава членка в друга, особено с цел работа или доброволческа дейност с деца и ненавършили пълнолетие лица или детски

институции; призовава държавите членки да засилят споделянето на информация относно присъдите и лишаванията от права и да подобрят събирането на данни в национални регистри на извършителите;

22. подчертава, че редовното събиране на данни и разпространението на фактическа информация относно текущите равнища и методи на сексуално насилие над деца и сексуална експлоатация на деца, както и осигуряването на подходящите знания и инструменти на децата, родителите и лицата, работещи с деца, е от основно значение за намаляването и предотвратяването на тази заплаха;
23. приканва Комисията да вземе предвид решенията на Съвета на Европа, и по-специално Препоръка 2092 (2016 г.) на Парламентарната асамблея на Съвета на Европа (ПАСЕ) относно борбата с хиперсексуализирането на децата;
24. настоятелно призовава държавите членки, в сътрудничество с националните горещи линии, да въведат задължение за доставчиците на интернет услуги да съобщават на правоприлагащите органи, както и на националните горещи линии, за материали, съдържащи сексуално насилие над деца, и детска порнография, открити в тяхната инфраструктура, и да я премахват и призовава доставчиците на интернет услуги да съхраняват доказателства въз основа на надлежни съдебни процедури и в съответствие с Хартата на основните права на Европейския съюз и Конвенцията на ООН за правата на детето; подчертава важната роля на информационните и комуникационните технологии (ИКТ) и доставчиците на интернет услуги за осигуряването на бързото и ефективно премахване на незаконно онлайн съдържание по искане на компетентните правоприлагащи органи;
25. настоятелно призовава държавите членки, които все още не са направили това, незабавно да създадат безопасни и чувствителни по отношение на децата механизми за докладване и съветване, като например телефонни или компютърни горещи линии с електронни адреси, или приложения за таблет или смартфон, на които интернет потребителите да могат – дори анонимно – да съобщават за материали, съдържащи сексуално насилие над деца, открити от тях в интернет, и които да са в състояние да извършат бързо оценка на докладваното съдържание с оглед на прилагането на своевременни процедури за уведомяване и премахване, както и премахване на съдържание, за което е предоставен хостинг извън тяхната територия; счита, че на тези горещи линии следва да е разрешено да търсят проактивно материали, съдържащи сексуално насилие над деца, както е случаят с Фондацията за наблюдение на интернет (Internet Watch Foundation, IWF) в Обединеното кралство; призовава държавите членки да постигнат по-добро сътрудничество между линиите за оказване на помощ и горещите линии с цел гарантиране на закрилата на деца и ненавършили пълнолетие лица, които са жертвите на сексуална експлоатация и сексуално насилие;
26. настоятелно призовава държавите членки да въведат в законодателствата си задължителни цялостни проверки за лица, които кандидатстват или са доброволци в дейности и работни места, свързани с деца, или работни места, които са пряко свързани с борбата с материали, съдържащи сексуално насилие над деца, както и систематично да обменят информация за лица, които представляват риск за деца;
27. приветства факта, че в допълнение към мерките, които имат за цел бързото

премахване на уебстраници с материали, съдържащи сексуално насилие над деца, в съответствие с член 25, параграф 1, около половината от държавите членки са избрали да прилагат също така мерки, които са незадължителни съгласно член 25, параграф 2 от директивата, с цел блокиране на достъпа до уебсайтове, съдържащи или разпространяващи детска порнография; насърчава държавите членки, които все още не са въвели подобни мерки, да го направят; приканва Комисията, в контекста на евентуално бъдещо преразглеждане, да разгледа възможността за въвеждане на по-строги мерки в член 25, параграф 2 и насърчава използването на средствата от ЕС, включително в областта на научните изследвания, с цел установяване на нови технологични решения с висок потенциал в тази област; отбелязва, че премахването на незаконното съдържание е ефективен начин за борба със сексуалната експлоатация на деца и ненавършили пълнолетие лица и с детската порнография;

28. отбелязва със загриженост резултатите от годишния доклад на Фондацията за наблюдение на интернет (IWF), публикуван в началото на април 2017 г., според който в интернет домейните, базирани в Европа, понастоящем се намират 60% от уебсайтовете, в които се появяват изображения на сексуално насилие над деца, като налице е увеличение с 19 процентни пункта в периода от 2015 г., и че има рязко нарастване на интернет адреси със сексуално насилие над деца в някои държави членки; призовава държавите членки да засилят своето сътрудничество и обмен на информация и да споделят добри практики с цел да се намали наличността на материали, съдържащи сексуално насилие над деца, онлайн;
29. подчертава, че когато държавите членки налагат мерки, ограничаващи основните права в интернет при прилагането на член 25, принципите на прозрачност, необходимост и пропорционалност трябва да бъдат защитени в съответствие с правото на ЕС и на държавите членки и държавите членки трябва да представят причините за ограниченията, както и възможностите за обжалване;
30. подчертава необходимостта от повишаване на осведомеността относно опасностите и рисковете, които крие досегът на децата със социалните медии;
31. подчертава, че личните данни на децата трябва да бъдат надлежно защитавани и децата и родителите трябва да бъдат информирани относно рисковете и последиците от употребата на лични данни на децата онлайн;
32. изразява съгласие, че ангажирането на множество заинтересовани лица и сътрудничеството между публичния и частния сектор, включително гражданското общество, правоприлагащите агенции, агенциите, работещи с деца, социалните услуги, частните заинтересовани лица от промишлеността като например технологичната промишленост, са от решаващо значение за ефективното откриване и борбата с незаконни материали и разпространението на материали, съдържащи сексуално насилие над деца, онлайн;
33. подчертава освен това необходимостта от международно сътрудничество и транснационално разследване със стратегическите партньори на ЕС и правоприлагащите органи с цел борба със сексуалното насилие над деца и сексуалната експлоатация на деца онлайн;
34. отново заявява, че все още липсват точна статистика и данни за броя на

извършените престъпления, по-специално в областта на сексуалното насилие над деца, поради високия процент на нерегистрирани случаи, новостта на този вид престъпления и разликите в определенията и методологиите, които се използват в различните държави членки;

35. призовава държавите членки да ускорят, в сътрудничество с доставчиците на съдържание и услуги – въз основа на надлежни съдебни процедури и в съответствие с Хартата на основните права на Европейския съюз и Конвенцията на ООН за правата на детето – процедурите за уведомяване и премахване на съдържание със сексуално насилие над деца и сексуална експлоатация на деца, включително детска порнография с цел предоставяне на подходящи гаранции, по-специално за да се гарантира, че намесата е ограничена до това, което е необходимо и пропорционално, и за да се включи възможността за съдебна защита; призовава Комисията да улесни и увеличи обмена на най-добри практики в тази област и призовава освен това държавите членки да засилят своето сътрудничество с цел ефективно решаване на тази въпроси;
36. подчертава, че е налице нарастваща заплаха за децата, засегнати от кризата с бежанците, като те са изложени на повишен риск от сексуална експлоатация и сексуално насилие, и по-специално непридружените ненавършили пълнолетие деца, тъй като много от тях са обявени за изчезнали след пристигането си; настоятелно призовава Комисията и държавите членки да обърнат внимание на това явление, да приемат ефективни мерки за подобряване на положението и да засилят защитата на децата;
37. настоятелно призовава Комисията и държавите членки да повишат осведомеността сред гражданите относно значението на борбата със сексуалното насилие над деца и сексуалната експлоатация на деца и ненавършили пълнолетие лица и детската порнография, като насърчават и участват пълноценно в инициативи и информационни кампании, като например Европейския ден за защита на децата от сексуална експлоатация и сексуално насилие, учреден от Съвета на Европа;
38. насърчава държавите членки, които все още не са направили това, да създадат служби за подпомагане, включително онлайн услуги, с цел предоставяне на подкрепа, информация и обучение относно начините за разпознаване на признаци за сексуално насилие и сексуална експлоатация и относно това как да се реагира, когато се наблюдава тревожно поведение, което все още не представлява поведение на посегателство;
39. призовава държавите членки да гарантират, че незаконното съдържание не само се премахва бързо, но и не се публикува повторно;
40. подкрепя основан на правата подход към защитата на децата, като се вземе предвид международният правен ред; в този контекст припомня, че съгласно Програмата на ЕС за правата на детето от 2011 г. „Договорите, Хартата на основните права на ЕС и Конвенцията на ООН за правата на детето се използват като обща база за всички действия на ЕС, свързани с децата“.

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРИЕМАНЕТО В ПОДПОМАГАЩАТА КОМИСИЯ

Дата на приемане	29.6.2017
Резултат от окончателното гласуване	+: 22 -: 1 0: 0
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Isabella Adinolfi, Silvia Costa, Angel Dzhabazki, María Teresa Giménez Barbat, Giorgos Grammatikakis, Petra Kammerevert, Svetoslav Hristov Malinov, Luigi Morgano, Momchil Nekov, Michaela Šojdrová, Helga Trüpel, Sabine Verheyen, Bogdan Brunon Wenta, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Milan Zver, Krystyna Łybacka
Заместници, присъствали на окончателното гласуване	Santiago Fisas Aixelà, Morten Løkkegaard, Michel Reimon, Remo Sernagiotto
Заместници (чл. 200, пар. 2), присъствали на окончателното гласуване	Lefteris Christoforou, Andrejs Mamikins, Jana Žitňanská

ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ В ПОДПОМАГАЩАТА КОМИСИЯ

22	+
ALDE	María Teresa Giménez Barbat, Morten Løkkegaard
ECR	Angel Dzhambazki, Remo Sernagiotto, Jana Žitňanská
EFDD	Isabella Adinolfi
PPE	Lefteris Christoforou, Santiago Fisas Aixelà, Svetoslav Hristov Malinov, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Bogdan Brunon Wenta, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Milan Zver
S&D	Silvia Costa, Giorgos Grammatikakis, Krystyna Łybacka, Andrejs Mamikins, Luigi Morgano, Momchil Nekov
Verts/ALE	Michel Reimon, Helga Trüpel

1	-
S&D	Petra Kammerevert

0	0

Легенда на използваните знаци:

+ : „за“

- : „против“

0 : „въздържал се“